

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

14.02.2024 № 70/6-р/к

Справа № 5/03-48-22

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

РОМЕНСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (далі – Міська рада, Відповідач) під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податковим кодексом України, було прийнято рішення від 23.06.2021 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади», яким повністю звільнено від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальні підприємства Міської ради, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках, такої пільги не передбачено.

За результатами розгляду адміністративною колегією Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) справи № 5/03-48-22 такі дії Міської ради визнано антиконкурентними діями, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам Міської ради) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції, що є порушенням частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адміністративна колегія Відділення, розглянувши матеріали справи № 5/03-48-22 про порушення Міською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 29.01.2024 № 70-03/53-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 05.08.2022 № 70/63-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам Міської ради) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції (далі - Справа).

- (2) Листом від 08.08.2022 № 70-02/С-1652 Міській раді надіслано копію розпорядження про початок розгляду Справи.
- (3) Головою Відділення надіслано Міській раді вимогу про надання інформації від 26.08.2022 № 70-02/С-1859.
- (4) Міська рада надіслала Відділенню відповідь листом від 09.09.2022 № 03-24/2427 (вх. від 09.09.2022 № 70-01/1273).
- (5) Головою Відділення надіслано Міській раді вимогу про надання інформації від 18.05.2023 № 70-02/С-1659.
- (6) Міська рада надіслала Відділенню відповідь листом від 31.05.2023 № 03-25/1559 (вх. від 05.06.2023 № 70-01/1330).
- (7) Листом від 29.01.2024 № 70-02/С-268, який був надісланий рекомендованим поштовим відправленням АТ «Укрпошта» за номером 0600082632414, Міській раді було направлено копію подання з попередніми висновками у Справі від 29.01.2024 № 70-03/53-П.
- (8) На офіційному веб-сайті АТ «Укрпошта» (<https://track.ukrposhta.ua>), відповідно до трекінгу поштових відправлень, зафіксовано інформацію, що рекомендоване поштове відправлення № 0600082632414, яке було надіслане на адресу місцезнаходження Міської ради, отримано 05.02.2024.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (9) Відповідачем у Справі є Міська рада. Міська рада є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР) (<https://usr.minjust.gov.ua>): (інформація з обмеженим доступом).
- (10) За організаційно-правовою формою Міська рада є органом місцевого самоврядування. За даними ЄДР основним видом економічної діяльності Міської ради є (інформація з обмеженим доступом).
- (11) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (12) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (13) Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (14) Міська рада відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичною особою, наділеною цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (15) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами

України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

- (16) Згідно з частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (17) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (18) Відповідно до вказаних законодавчих норм реалізація Міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (19) Сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Міської ради із суб'єктами господарювання, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію в територіальних межах Роменської міської об'єднаної територіальної громади.

3. ОПИС РИНКУ, НА ЯКОМУ ВІДБУЛИСЯ АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ВІДПОВІДАЧА

- (20) Статтею 143 Конституції України встановлено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону.
- (21) Положеннями пункту 12.4 статті 12 Податкового кодексу України (в редакції, що діяла на час прийняття Міською радою рішення від 23.06.2021 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади») (далі – ПКУ) встановлено, що до повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, щодо податків та зборів належать: встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених цим Кодексом; прийняття рішення про встановлення місцевих податків та зборів, зміну розміру їх ставок, об'єкта оподаткування, порядку справляння чи надання податкових пільг, яке тягне за собою зміну податкових зобов'язань платників податків та яке набирає чинності з початку бюджетного періоду.
- (22) Згідно з підпунктом 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (23) Загальні правові норми щодо сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, закріплені положеннями статті 266 ПКУ.

- (24) Відповідно до підпункту 266.1.1 пункту 266.1 статті 266 ПКУ платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (25) Згідно з підпунктом 266.2.1 пункту 266.2 статті 266 ПКУ об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.
- (26) Згідно з підпунктом «а» підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ не є об'єктом оподаткування об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також організацій, створених ними в установленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідного державного бюджету чи місцевого бюджету і є неприбутковими (їх спільній власності).
- (27) Підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ врегульовані ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Так, ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (28) Положеннями підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 ПКУ визначені пільги зі сплати податку. Так, база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку, зменшується:
- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів;
  - б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів;
  - в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 кв. метрів.
- Таке зменшення надається один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).
- (29) При цьому, згідно з підпунктом 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статути (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями). Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів. Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.
- (30) Положеннями підпункту 266.4.3 пункту 266.4 статті 266 ПКУ визначено, що пільги з податку, передбачені підпунктами 266.4.1 та 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ, для фізичних осіб не застосовуються, зокрема, до об'єкта/об'єктів оподаткування, що

використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).

- (31) Тобто, податковим законодавством визначений перелік суб'єктів, яким надаються пільги з податку з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (32) З урахуванням положень статті 266 ПКУ встановлення органами місцевого самоврядування для своїх комунальних підприємств, установ, організацій пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, лише на підставі того, що вони є їх засновниками, положеннями ПКУ не передбачено.
- (33) Відповідно до пункту 7.4 статті 7 ПКУ підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом.
- (34) Згідно з пунктом 30.1 статті 30 ПКУ податкова пільга - це передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.
- (35) Згідно з пунктом 30.2 статті 30 ПКУ підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.
- (36) Пункт 30.5 статті 30 ПКУ передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (37) Частиною першою статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до ПКУ та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.
- (38) Міською радою під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та ПКУ, прийнято рішення від 23.06.2021 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади», яке вступило в силу з 01.01.2022 (далі – Рішення від 23.06.2021).
- (39) Рішенням від 23.06.2021 затверджено Положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (додаток № 2 до Рішення) (далі – Положення).
- (40) Додатком № 2 до Положення встановлено Пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Пільги зі сплати податку).
- (41) Згідно з пунктом 1 Пільг зі сплати податку комунальні підприємства, установи та організації, засновником яких є Міська рада, отримали 100% пільгу зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000:
  - 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші;
  - 1242.1 Гаражі наземні;
  - 1242.2. Гаражі підземні;
  - 1242.3. Стоянки автомобільні криті;

- 1242.4. Навіси для велосипедів;
- 1252.2. Резервуари та ємкості інші;
- 1252.7. Складські майданчики;
- 1252.8. Склади універсальні;
- 1252.9. Склади та сховища інші.
- (42) Таким чином, Міська рада встановила пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам, установам та організаціям в розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік.
- (43) Згідно з абзацом першим пункту 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, прийняття рішень про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади.
- (44) Відповідно до частини першої статті 78 Господарського кодексу України комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини майна комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (45) Як і державні підприємства, так і комунальні залежно від мети їх створення поділяються на комунальні комерційні підприємства, що мають на меті отримання прибутку, та комунальні некомерційні підприємства, основною метою яких є задоволення потреб відповідної територіальної громади. Саме тому, майно комунального підприємства може належати йому як на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство), так і на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство) (частина третя статті 78 Господарського кодексу України).
- (46) Частина друга статті 3 Господарського кодексу України визначає, що господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва - підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватися і без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).
- (47) З огляду на вищенаведене суб'єкти господарювання інших форм власності, що займаються підприємництвом, та комунальні підприємства Міської ради, що ведуть комерційну господарську діяльність, є конкурентами на певних товарних ринках в межах Роменської міської об'єднаної територіальної громади.
- (48) Листом від 09.09.2022 № 03-24/2427 (вх. № 70-01/1273 від 09.09.2022) (далі – Лист від 09.09.2022) Міська рада надала інформацію щодо діяльності комунальних підприємств Міської ради.
- (49) Згідно з Листом від 09.09.2022, а також даних ЄДР станом на час прийняття Рішення від 23.06.2021, на території Роменської міської об'єднаної територіальної громади діяли такі комунальні комерційні підприємства:
- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЛЬІНСЬКИЙ ЯРМАРОК» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РОМЕНСЬКЕ МІСЬКРАЙОННЕ БЮРО ТЕХНІЧНОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РОМНИТЕПЛОСЕРВІС» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РОМНИКОМУНТЕПЛО» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи 03352857),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ БЮРО» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЖИТЛО-ЕКСПЛУАТАЦІЯ» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)),
  - КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЧИСТЕ МІСТО» РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)).
- (50) Вищезазначені комунальні підприємства згідно з Листом від 09.09.2022 та даних ЄДР, станом час прийняття Рішення від 23.06.2021, вели свою діяльність за наступними видами економічної діяльності: постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря код за КВЕД-2010 35.30, електромонтажні роботи (код за КВЕД-2010 43.21; комплексне обслуговування об'єктів (код за КВЕД-2010 81.10); інші будівельно-монтажні роботи (код за КВЕД-2010 43.29); штукатурні роботи (код за КВЕД-2010 43.31); установлення столярних виробів (код за КВЕД-2010 43.32); малярні роботи та скління (код за КВЕД-2010 43.34); покрівельні роботи (код за КВЕД-2010 43.91); управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту (код за КВЕД-2010 68.32); технічні випробування та дослідження (код за КВЕД-2010 71.20); забір, очищення та постачання води (код за КВЕД-2010 36.00); будівництво водних споруд (код за КВЕД-2010 42.91); будівництво інших споруд, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 42.99); монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код за КВЕД-2010 43.22); надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 77.39); надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 82.99); інші види роздрібною торгівлі поза магазинами (код за КВЕД-2010 47.99); надання в оренду вантажних автомобілів (код за КВЕД-2010 77.12); установлення та монтаж машин і устаткування (код за КВЕД-2010 33.20); будівництво трубопроводів (код за КВЕД-2010 42.21); технічні випробування та дослідження (код за КВЕД-2010 71.20); діяльність у сфері архітектури (код за КВЕД-2010 71.11); діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (код за КВЕД-2010 71.12); інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 74.90); агентства нерухомості (код за КВЕД-2010 68.31); збирання безпечних відходів (код за КВЕД-2010 38.11); оброблення та видалення безпечних відходів (код за КВЕД-2010 38.21); інші види діяльності із прибирання (код за КВЕД-2010 81.29); інша діяльність щодо поводження з відходами (код за КВЕД-2010 39.00); каналізація, відведення й очищення стічних вод (код за КВЕД-2010 37.00); будівництво житлових і нежитлових будівель (код за КВЕД-2010 41.20); надання ландшафтних послуг (код за КВЕД-2010 81.20); організування поховань і надання суміжних послуг (код за КВЕД-2010 96.03); діяльність із

забезпечення фізичного комфорту (код за КВЕД-2010 96.04); інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах (код за КВЕД-2010 47.19); роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами (код за КВЕД-2010 47.89); надання послуг перукарнями та салонами краси (код за КВЕД-2010 96.02); діяльність туристичних операторів (код за КВЕД-2010 79.12); рекламні агентства (код за КВЕД-2010 73.11); ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування (код за КВЕД-2010 33.14); будівництво доріг і автострад (код за КВЕД-2010 42.11).

(51) Слід зазначити, що даними ЄДР на території Роменської міської об'єднаної територіальної громади здійснюють свою діяльність суб'єкти господарювання й інших форм власності, крім комунальної власності, які не звільнені від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, зокрема:

- ФІЛІЯ «РОМЕНСЬКИЙ РАЙОН ЕЛЕКТРИЧНИХ МЕРЕЖ» АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СУМИОБЛЕНЕРГО» (ідентифікаційний код відокремленого підрозділу юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом) одними із видів діяльності якого є: електромонтажні роботи (код за КВЕД-2010 43.21); діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (код за КВЕД-2010 71.12);

- ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РОМЕНСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одним із видів діяльності якого є надання в оренду вантажних автомобілів (код за КВЕД-2010 77.12);

- ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РОМЕНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «СОРТНАСІННЄОВОЧ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом), із видів діяльності якого є інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах (код за КВЕД-2010 47.19);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ОПТОВО-РОЗДРІБНЕ ОБ'ЄДНАННЯ ТОРГІВЛІ М.РОМНИ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом) одним із видів діяльності якого є інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах (код за КВЕД-2010 47.19);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РОМНИГАЗБУД» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одними із видів діяльності якого є: будівництво трубопроводів (код за КВЕД-2010 42.21); інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах (код за КВЕД-2010 47.19); будівництво інших споруд, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 42.99); монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код за КВЕД-2010 43.22); інші будівельно-монтажні роботи (код за КВЕД-2010 43.29); штукатурні роботи (код за КВЕД-2010 43.31); інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах (код за КВЕД-2010 47.19);

- ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РОМНИ ОПТ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одними із видів діяльності якого є: надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 77.39); надання в оренду вантажних автомобілів (код за КВЕД-2010 77.12);

- ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ПАМ'ЯТЬ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим

доступом)) одним із видів діяльності якого є організування поховань і надання суміжних послуг (код за КВЕД-2010 96.03);

- ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РОМНИ-ПРОЕКТ» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одними із видів діяльності якого є: діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (код за КВЕД-2010 71.12); надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. (код за КВЕД-2010 77.39); надання в оренду вантажних автомобілів (код за КВЕД-2010 77.12); інші види роздрібно́ї торгівлі в неспеціалізованих магазинах (код за КВЕД-2010 47.19); агентства нерухомості (код за КВЕД-2010 68.31); управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту(код за КВЕД-2010 68.32);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РОМНИМІСЬКБУД» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одними із видів діяльності якого є: електромонтажні роботи (код за КВЕД-2010 43.21); штукатурні роботи (код за КВЕД-2010 43.31); установлення столярних виробів (код за КВЕД-2010 43.32); малярні роботи та скління (код за КВЕД-2010 43.34); покрівельні роботи (код за КВЕД-2010 43.91);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІВМАР ПЛЮС» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одними із видів діяльності якого є: штукатурні роботи (код за КВЕД-2010 43.31); установлення столярних виробів (код за КВЕД-2010 43.32); малярні роботи та скління (код за КВЕД-2010 43.34); покрівельні роботи (код за КВЕД-2010 43.91); комплексне обслуговування об'єктів (код за КВЕД-2010 81.10); інші види діяльності із прибирання (код за КВЕД-2010 81.29); надання ландшафтних послуг (код за КВЕД-2010 81.30); каналізація, відведення й очищення стічних вод (код за КВЕД-2010 37.00); збирання безпечних відходів (код за КВЕД-2010 38.11); монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код за КВЕД-2010 43.22);

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РОМНИБУД» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом)), одними із видів діяльності якого є: діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (код за КВЕД-2010 71.12); інші будівельно-монтажні роботи (код за КВЕД-2010 43.29); інші види роздрібно́ї торгівлі поза магазинами (код за КВЕД-2010 47.99); будівництво трубопроводів (код за КВЕД-2010 42.21).

- (52) Таким чином, на однакових товарних ринках в межах території Роменської міської об'єднаної територіальної громади поряд з підприємствами комунальної власності Міської ради діють суб'єкти господарювання інших форм власності.
- (53) Отже, Міська рада прийняла Рішення від 23.06.2021, яким передбачено звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Роменської міської об'єднаної територіальної громади тільки для підприємств, що належать до комунальної власності Міської ради, в той час, як суб'єкти господарювання інших форм власності, що діють з ними на одному ринку, тобто є конкурентами, зобов'язані сплачувати зазначений податок.
- (54) Міська рада, встановивши Рішенням від 23.06.2021 пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам Міської ради, створила останнім привілейоване становище, внаслідок чого приватні та

комунальні підприємства, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.

- (55) Тобто, зазначені комунальні підприємства, здобувають переваги не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких є вплив органів місцевого самоврядування.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (56) Згідно зі статтею 13 Конституції України усі суб'єкти права власності рівні перед законом.
- (57) Пунктом 4.1 статті 4 ПКУ передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах, зокрема, як рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу; нейтральність оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (58) Недотримання зазначених принципів призводить до порушення конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (59) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, зокрема, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (60) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (61) Відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (62) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов, за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може

визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

- (63) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо) або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (64) Згідно з абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (65) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють (визначають) інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (66) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (67) Згідно з частиною четвертою статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.
- (68) Всупереч нормам статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» проєкт Рішення від 23.06.2021 на погодження до Відділення не надходив.
- (69) Ураховуючи вищенаведене, за результатами розгляду Справи, на підставі зібраних доказів доведено, що дії Міської ради, що полягають у прийнятті рішення від 23.06.2021 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади», яким встановлені пільги комунальним підприємствам Міської ради по сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.7. Складські майданчики; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання

(комунальним підприємствам РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

- (70) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (71) Відповідно до вимог статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» листом від 19.06.2023 №03-24/1769 (вх. від 19.06.2023 № 70-01/1434) Міська рада направила на погодження до Відділення проект рішення «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади» (далі – Проект рішення), при цьому за результатами його дослідження було встановлено, що даним проектом рішення Міської ради не передбачено встановлення пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, комунальним підприємствам Міської ради.
- (72) Листом Відділення від 21.06.2023 № 70-02/С-2017 Проект рішення був погоджений за умови дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції.
- (73) Міською радою 29.06.2023 було прийнято рішення «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади» (далі – Рішення від 29.06.2023) в редакції, що була погоджена Відділенням.
- (74) Згідно з пунктом 4 Рішення від 29.06.2023, воно набирає чинності з 01.01.2024.
- (75) Таким чином, з 01.01.2024 Міською радою припинено дії, що полягали у прийнятті рішення від 23.06.2021 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади», яким встановлені пільги комунальним підприємствам Міської ради по сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.7. Складські майданчики; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (76) На подання з попередніми висновками у Справі, надіслане Відповідачу листом Відділення від 29.01.2024 № 70-02/С-268, Міська рада не надала зауважень та заперечень.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (77) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться те, що дії Міської ради, які полягають у прийнятті Рішення від 23.06.2021, яким встановлені пільги комунальним підприємствам Міської ради по сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.7. Складські майданчики; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші, є антиконкурентними діями, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам Міської ради) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

(78) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до абзацу четвертого пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що РОМЕНСЬКА МІСЬКА РАДА СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)) своїми діями, які полягали у прийнятті рішення від 23.06.2021 «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Роменської міської територіальної громади», яким встановлені пільги комунальним підприємствам Міської ради по сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за такими кодами будівель та споруд Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000: 1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші; 1242.1 Гаражі наземні; 1242.2. Гаражі підземні; 1242.3. Стоянки автомобільні криті; 1242.4. Навіси для велосипедів; 1252.2. Резервуари та ємкості інші; 1252.7. Складські майданчики; 1252.8. Склади універсальні; 1252.9. Склади та сховища інші, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання (комунальним підприємствам РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ) пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК